

POLOKALAME MO LE PULEAINA O LE TB (TUBERCULOSIS)

Faamatalaga mo matua:

PUIPUIINA O LAU PEPE MAI LE TB

1. O le a le TB (Tuberculosis)

O le TB o se faamai faigata e masani ona aafia ai mama ma isi vaega o le tino. E pipisi i tagata soifua maloloina lelei ona o siama e taleina mai i mama o le tagata e maua i lea faamai.

2 E faapeafea ona ou puipuiina lau pepe?

O le BCG o se tui laititi lea i totonu o le pau o le ogalima agavale. E lelei tele mo le puipuiina o tamaiti laititi mai tulaga faigata o le TB.

3 O ai e tatau ona faia le BCG?

E nao se numera laititi o pepe e fetau i iai lenei faagata. E **le faia** mo pepe uma.

O le Neonatal BCG e ave i tamaiti o loo faateleina aafiaga i le TB e faamaninoina pei o e:

- O le a nonofo i se fale poo se aiga/whanau ma se tagata o loo maua i le TB pe na maua ai foi i le TB i le tuana'i.
- O matua pe tasi poo matua uma o tagata Pasefika.
- O matua poo tagata o le aiga sa nonofo i le lima tausaga ua tuana'i i se taimi tusa pe ono masina pe sili atu foi ** i atunuu e maualuga ai le faavesivesi o le TB.
- Tusa o le lima tausaga muamua o le a nonofo pe tolu masina pe sili atu foi i se atunuu e tele le faavesivesi.*

* O atunuu uma sei vagana ai Australia, Austria, Belgium, Canada, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Holland, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Luxembourg, Malta, Monaco, New Zealand, Norway, Slovakia, Sweden, Switzerland, the UK and USA.

** O le faailoga lenei e le matua atoatoa. O faagata e masani ona fautuaina e fai pe afai o le tagata matua sa fanau i se isi atunuu ma sa nofo pe tusa o le ono masina i le atunuu e maualuga ai le faavesivesi o le faamai mo le lima tausaga ua tuana'i ai.

4 O le a le taimi lelei mo lau pepe e fai ai le BCG?

O le taimi lelei lava mo au pepe e fai ai le BCG poo ni nai aso talu na fanau mai. E mafai ona taupuleina ao la e te i totonu o le falemai poo le faletausimai i faiganuu. Talanoa i le fafine faatosaga poo le alii fomaini. O le a fesiligia oe e sainia le pepa o le ioega.

5 E totogi le BCG?

O tui faagata e fai fua mo e e faatagaina.

6 O le a le mea e masani o na tupu pe uma le BCG?

- E iai se tamai papala mumu e aliali mai i le tulaga o le tui pe a uma tasi i le ono vaiaso. E tusa ma ni vaiaso ona pe lea.
- O le a iai se tamai faailoga i le tulaga o le tui.
- E iai isi taimi e sisina ai le papala pe lua masina. E masani lava ona tupu. E sili pe a ufiufi le papala lea e sisina i se fusi mago (kosi e leo se mea faapipii).

7 E tatau ona e faafesootaia le tamaitai tausimaiti o le Pasefika Health pe a:

- Tupu se fuafua i le tulaga o le tui
- Tupu se papala i aso muamua e lua pe a uma le tui
- O sisina pea le papala e sili atu i le lua masina.

8 A e manaomia nisi faamatalaga faamolemole faafesootai:

Igoa: _____ Tulaga: _____
Telefoni: 262-1855

Taimi sili: _____